

Samskapende sosial innovasjon

Nettkurs – Deltid

Nettkurset er for deg som jobber lokalt med helse- og velferdstjenester i folkehelse, kultur, oppvekst eller annet - i offentlig, frivillig eller privat sektor. Om du ønsker kunnskap, innsikt og trygghet i arbeid med tverrfaglige og tverrsektorielle prosesser, vil kurset passe deg. Kurset legger vekt på radikal brukermedvirkning – det vi kaller samskaping.

Samskaping er en bestemt form for samarbeid som krysser sektor og kompetansegrenser, med likeverdighet som bærende prinsipp. Det er ikke lett, men det kan ha stor effekt når det lykkes. Det handler om å finne innovasjonspotensial i kombinasjon mellom sivilsamfunn og offentlig sektor. Kurset vil løfte fram- og utforske spørsmål om hvordan endringsprosesser kan initieres, drives framover og kvalitetssikres innenfor brede partnerskap. Kurset vil fokusere på entreprenørielle ferdigheter og entreprenørskap som strategiske tilnærminger for å kunne skape- og respondere på endringer i omgivelsene.

Samskaping er et kunnskapsbasert håndverk, mer enn en vitenskap. Vi vil derfor jobbe svært tett opp mot deltakerens egen arbeidshverdag i kurset med kombinasjon av teori, modeller, verktøy og testing i praksis.

Kurset vil gi en introduksjon til et spennende praksisnært fagfelt som er i rask utvikling. Kurset vil kunne fungere som et introduksjonskurs for videre studier og kompetanseheving i ledelse, organisasjon og innovasjon.

Mål

Kurset vil gi deltakerne grunnleggende kunnskap om bakgrunn og behov for innovasjon og samskaping i lokal velferdsutvikling. Det vil bli lagt vekt på tverrfaglighet og modeller for samskaping/medvirkning innenfor rammen av norske lokalsamfunn. Kurset vil gi god innsikt i både utfordringer og gevinstpotensialer ved samskaping som metode og tilnærming til konkrete velferdsutfordringer. Det vil bli gitt opplæring i ulike verktøy og metoder for fasilitering / ledelse av samskapende prosesser.

Faglig innhold

Samskaping handler om at personer med ulik erfaring, kompetanse og sektortilhørighet går sammen om å forstå og løse sosiale problemer. Samskapingen kan bevege seg langs en akse fra å identifisere problemer, vurdere og skape løsninger sammen i brede partnerskap.

Innovasjon handler om å finne nye og nyttige løsninger på noe som løses utilfredsstillende i dag. Den nye løsningen kan være en vare, tjeneste, teknologi, organisasjonsmåte eller annet som blir nyttiggjort.

Blir ikke løsningen nyttiggjort er løsningen bare en god idé, ikke en innovasjon. En *sosial innovasjon* er en derfor ny, nyttig og nyttiggjort løsning med sosial verdi som løser et definert sosialt problem.

I *samskaping sosial innovasjon* arbeider mennesker med ulik livserfaring og kunnskap sammen. Det handler derfor om å delta i prosesser som gir rom for ulikhet. Ulikhet uten tillit gir friksjon, mens arbeid i ulikhet med tillit kan gi innovasjon. Kurset vil derfor arbeide med teorier, modeller og verktøy for likeverdighet og tillit. Samskapende sosiale innovasjoner som lykkes, kan skape sosial verdi to ganger; både underveis i prosessen og i de løsningene prosessene ender ut i (outcome). De to målfeltene vil bli belyst og behandlet faglig i kurset.

Faget vil ha det lokale velferdssamfunnet i sentrum av oppmerksomheten hvor kommunen er en helt sentral aktør, men hvor kommunen som organisasjon og maktfaktor i framtiden blir utfordret på samspill og samarbeid med en rekke aktører utenfor egen organisasjon. Kurset passer derfor til alle som arbeider med- eller vil lære mer om sosial innovasjon i norske lokalsamfunn, både innenfor og utenfor en organisatorisk kommunal kontekst. Vi ønsker derfor deltakere både fra frivillig sektor, sosiale entreprenører og offentlig ansatte.

Caser

Det er ønskelig at alle deltakere bringer med seg et case. Et case er i denne sammenheng en reell problemstilling, et reelt prosjekt eller en tjeneste som retter seg inn mot en aktuell utfordring som deltakerne ønsker å utforske og eventuelt prøve ut nye løsninger på. Vi vil sammen arbeide med casene gjennomgående i kurset. **Det er en fordel om flere deltakere kommer fra samme sted – og kan jobbe med samme case.** Det kan bli aktuelt å koble deltakere på hverandres case.

Temaer

Kurset vil konkretisere *samskapende sosial innovasjon* gjennom følgende temaer:

- Litt historie om det norske velferdssamfunnets utvikling, prinsipper og utfordringer
- Grunnleggende kunnskap om innovasjon, disrupsjon og entreprenørskap
- Innsikt og eksempler på sosiale innovasjoner og sosialt entreprenørskap
- Ulike modeller og verktøy for medvirkning, tillit, samarbeid, tverrfaglighet og likeverd.
- Måling av verdi, både i prosesser og resultater.
- Noe kunnskap om lederskap, medarbeiderskap, organisasjonskultur, fasilitering og teamarbeid.
- Sivilsamfunnets ressurser, ansvar og oppgaver i samskaping.
- Makt og roller.

Målgruppe

Kurset handler om teorier og metoder for endring og innovasjon i lokal kontekst. Det vil derfor gi størst effekt for deltakere som har arbeidserfaring fra velferdsområder og et visst handlingsrom for å arbeide med nye og nyttige måter å drive brukermedvirkning og tjenestedesign på i egen arbeidssituasjon. Kurset passer derfor best for:

- Ansatte/ledere/mellomledere i ulike kommunale og fylkeskommunale velferdstjenester; helse, folkehelse, barnevern, eldreomsorg, kultur, oppvekst, boligjeneste, etc.
- Ansatte/ledere/mellomledere i frivillige/ideelle organisasjoner, stiftelser, frivilligsentraler og liknende.
- Sosiale entreprenører.

- Andre med arbeid hvor brukerinvolvering og samarbeid på tvers av sektorer er sentrale utfordringer.

Opptakskrav

Det er ingen formelle opptakskrav til kurset, men det er ønskelig at deltakerne har egenerfaring med arbeid i et praksisfelt hvor de er utfordringer eller behov for brukermedvirkning og tverrfaglighet. For best mulig læringsutbytte er det en fordel om mer enn én deltaker deltar fra samme arbeidssted/organisasjon eller lokale samarbeidsprosjekter.

Løpende opptak frem til fulltegnet kurs, inntil 40 deltakere. Oppstart 9. februar 2022.

Undervisningsdager

Høst 2022

- 11. - 12. oktober
- 25. oktober
- 15. november
- 06. - 07. november

(Vi tar forbehold om mulige endringer).

Eksempel på oppsett av kursdagene, veiledende.

08.00 -10.00	Selvstendig arbeid på kursportalen, forberedelse til dagens tema.
10.00 -11.30	Forelesning 1 med små oppgaver/diskusjoner underveis. Faglig fokus.
11.30 -12.00	Lunsj.
12.00 -13.30	Forelesning 2 med små oppgaver/diskusjoner underveis. Praktiske eksempler.
13.30- 14.00	Spørsmål og samtale. Gjennomgang av tema og hva som eventuelt bør gjøres og leses til neste gang.
14.00 -16.00	Tid disponibelt til case/gruppearbeid.

Gjennomføringskrav, vurdering og krav tilstedeværelse

Kurset har ingen eksamen og gir ingen studiepoeng. Deltakerne vil få et kursbevis ved avslutning, forutsatt gjennomført med minst 80% oppmøte på digitale forelesninger og aktiv deltakelse i gruppene med fremlegg på sluttseminaret.

Kurset vil i sin helhet gjennomføres digitalt med en kombinasjon av live-forelesninger, digitalt gruppearbeid, diskusjoner og samtale på USNs digitale studieplattform, samt videoforelesninger.

Studieløpet er basert på selvstendig arbeid med digitale resurser, anbefalt litteratur og caseoppgave. Fagstoffet på kursets nettsider er ordnet i en bestemt rekkefølge slik at det vil være enkelt å forstå hva som skal foregå til enhver tid. Kursdeltakerne vil gjennom hele studieløpet ha tilgang til en veileder som kan svare på faglige eller administrative spørsmål.

Arbeids- og læringsmetoder

Kursdeltakerne vil sammen med faglærere og de øvrige kursdeltakerne jobbe med både innhold og form på samlingene. Kurset krever selvstendig arbeid, kritisk refleksjon og gode evner til samarbeid. Deltakernes egne behov for kunnskap og ferdigheter vil stå i sentrum for arbeid med teori, metoder, modeller og casearbeid. En rekke læringsmåter vil anvendes:

- Kurset er lagt opp med ulike moduler på nett med artikler og videoer som grunnlag for faglige gruppediskusjoner og utvikling av eget case/prosjekt.
- Gruppearbeid. Deltakerne arbeider med sine egne case i grupper med fire-seks personer.
- Gruppene får veiledning fra faglærer(e) og vil veilede hverandre (likemannslæring)
- Digitale forelesninger med faglærere/gjesteforelesere.
- Seminar med arbeid og fremlegg fra caser.
- Tilgang til ulike eksterne nettressurser om sosial innovasjon mv.

Læringsutbytte

- Studentene vil ha kunnskap om ulike former for involvering og mobilisering av ressurser i sivilsamfunnet.
- God kjennskap til innovasjon, entreprenøriell tenkning og sosialt entreprenørskap.
- Kjennskap til velferdsstatens utfordringer og hvordan ulike modeller for planlegging og politikk er vevet inn i hverandre.
- Kunnskap om ulike prinsipper og logikk i forholdet mellom frivillighet, idealisme, offentlig styring og private velferdstjenester, mv.
- Kjenne til noen viktige prinsipper og modeller for endringsledelse, teamarbeid og fasilitering.
- Forståelse for velferdsutfordringer knyttet til livsmestring, folkehelse, tverrfaglighet, frivillighet og samskaping.
- Kunnskap om problemer og paradokser knyttet til makt, roller og moral i velferdssamfunnet.

Ferdigheter

- Kunne arbeide på nye måter gjennom samskaping.
- Evne til å identifisere og forstå samskaping som metode i konkrete lokale situasjoner.
- Evne til å lede / veilede samskapende prosesser.
- Evne til reflektere kritisk om når det er relevant / hensiktsmessig å bruke samskaping, og på hvilken måte.
- Kunne gjøre kritiske avveininger av makt og moral, og reflektere kritisk om etikk i møte med konkrete utfordringer
- Lære seg å formidle kunnskap om lokalsamfunnsutvikling i lys av behov for sosial innovasjon og samskaping
- Lære seg ulike måter å måle og evaluere prosesser og resultater av samskaping på.